

در نشست نقد و بررسی کتاب دست به گریبان عشق مطرح شد

عرفان‌های نوظهور، خدای ذهنی را می‌خواهند، نه خدای واقعی

تعبیر آشودرباره فیلسوفان

ویژگی دیگر این جریان‌ها و عرفان‌ها این است که تجربه محور است. عرفان ما پشتوانه فلسفی و نظری دارد ولی آنها از این موضوع فراری‌اند و حتی بسیار متحورانه درباره فلسفه صحبت می‌کنند. آشو، تحصیلات فلسفی دارد اما می‌گوید فیلسوفان، سگان تاریخ‌اند! این تجربه محوری بر پایه تجربیات شخصی است در حالی که عرفان اسلامی، روش شهود را انتخاب می‌کند.

خیلی از ما تجربیات معنوی و شخصی زیادی داریم مثل اولین باری که چشم‌مان به کعبه افتاد یا امثال آن. گاهی ممکن است در نگاه به طبیعت، حس حیرت و معنویت به ما دست بدهد؛ این حس در عرفان‌های نوظهور به صورت روشمند، محور فعالیت‌هایشان می‌شود. این تجربیات را هم در قالب مکتب و مذهب ارائه می‌کنند. اینها یک سری آموزه‌های مشترک دارند که کلیدی‌ترین و پرتکرارترین اصولی مذهبی‌شان مسأله عشق است.

آشو در جایی می‌گوید: مریدی نزد من آمد و گفت خدا کجاست؟ گفتم: نگردد که خدا نیست؛ خدا همین جاست؛ خدا خود هستی؛ خدا خودم هستم... این پیرشان‌گویی نتیجه آن انکار مبانی است. آیا واقعا حضور خدا را از وجود خدا می‌شود منفک کرد؟

مگر راه دیگری غیر از قلب برای شناخت خدا وجود دارد؟

دکتر حمیدرضا مظاهری سیف، منتقد این نشست ضمن بیان این‌که این کتاب از نظر ظاهری جذاب است و جنبه‌های

نشست نقد و بررسی کتاب «دست به گریبان عشق» با همکاری مجموعه تم استوری و کتابخانه مرکزی پارک شهر تهران برگزار شد. این نشست به صورت همزمان از تلویزیون اینترنتی کتاب پخش شد.

عرفان‌های نوظهور منکر حضور خدا هستند

حجت‌الاسلام مسلم گریوانی، نویسنده اثر با اشاره به مطالعه تطبیقی عشق در عرفان اسلامی و شبه‌عرفان‌های نوپدید در کتاب دست به گریبان عشق، گفت: تعریف عرفان‌های نوپدید سخت است؛ چون شخصیت‌ها و جریان‌های متعددی است که در دوره مدرن از سال ۱۹۶۰ به بعد در پی تحولات مدرنیسم، شکل گرفته‌اند. این تحولات، شئون مختلف زندگی انسان را تحت تأثیر قرار داده. دعاوی این عرفان‌ها که معمولا شخص محور است و اشخاص کاریزما و برخی از شبه جریان‌های علمی معاصر تحت عنوان تفکر جدید، آن است که مکاتب، مذاهب و مشارب کهن و قدیمی برای درمان رنج‌های انسان معاصر ناکارآمد است؛ شاید به این دلیل که مکاتب گذشته مسأله کارآمدی نداشته و مسأله‌شان حقانیت بوده است.

انسان امروز به اعتبار تحولات و قطع شدن رابطه انسان با آسمان، یک جورهایی رابطه معنوی‌اش با خدا قطع شده، همان‌طور که نیچه گفت خدا مُرد و منظرش این بود که کارکرد خدا از بین رفته است و منکر حضور خدا بود و نه وجود خدا؛ این ویژگی همه مذاهب، ادیان جدید و عرفان‌های نوظهور است که دنبال چیزی بودن است تا امید و نشاط ببخشد.

درباره بین

زیبایی‌شناسانه در آن به خوبی روایت شده، گفت: در این کتاب، از ارجاعات کمی بهره برده شد. دومین نکته این که تناقض‌هایی در عرفان‌های نوظهور وجود دارد اما نگار این تناقض‌ها در این کتاب و برای نویسنده هم حل نشده است. برای نمونه در این اثر به جایگزین شدن خود فرد با ایمان به خدا در عرفان‌های نوپدید اشاره شده اما در بخشی دیگر از خداگرایی انسان محور سخن به میان آمده است که به نظر می‌رسد عبارت خودگرایی انسان محور به واقعیت نزدیک‌تر باشد.

همچنین در جایی آقای گریوانی نقدی را با عنوان انحصارگرایی در شناخت قلبی خداوند به عرفان‌های نوظهور مطرح کرده است و حال آن‌که مگر راه درست دیگری غیر از قلب برای شناخت خدا وجود دارد؟ آیا با حس می‌خواهیم خدا را بشناسیم؟ اصلا قلمرو و کارکرد براین منطقی به آنجانی‌رسد. ایمان در حقیقت، چشمی است که در قلب باز می‌شود برای شناخت خدا.

در ادامه نویسنده کتاب عنوان کرد: این عرفان‌ها منکر خدای متشخص است اما مرتب درباره خدا حرف می‌زند. آنها خدای ذهنی را می‌خواهد و نه خدای واقعی؛ چون به دنبال تعالی نیست و فقط درصدد کسب آرامش است. در این عرفان‌ها خدا ابزاری برای رسیدن انسان به انسان است.

افرادی که شهید شدند عاری از اشتباه نبودند

آخرتی به دلیل این‌که روایتگر مستندات واقعی این کتاب است، گفت: برای من مهم است که روایتگری و تخیل خود را وارد این کار نکنم. همه افرادی که شهید شدند، عاری از اشتباه نبودند و مانند انسان‌های عادی و واقعی زندگی می‌کردند؛ به همین دلیل دوست داشتم واقعیت را بیان کنم و تخیل خود را وارد این کتاب نکنم.

وی در پایان بیان کرد: کتابی که اخیرا نگارش آن را تمام کردم، کتاب «حاج فلسطین» است و زندگینامه شهید حاج‌عماد مغنیه و از «عاشقان فلسطین» است که اسم خود را فلسطین می‌دانست. این کتاب به زودی از سوی انتشارات حماسه یاران منتشر خواهد شد.

گفتنی است، برنامه جلد دوم هر هفته دوشنبه‌ها ساعت ۱۸ به صورت زنده از ketab.tv پخش می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برنامه را از آرشیو این تلویزیون مشاهده کنند.

کتاب خواب‌های

ناتمام روایت

داستانی زندگی

اطیاف زبیدی، همسر

شهید محمد شبیانی

است که راننده

ابومهدی المهندس

بود و همراه با

حاج‌قاسم سلیمانی

و شهید ابومهدی

المهندس در فرودگاه

بغداد شهید شدند

اله آخرتی در برنامه «جلد دوم» مطرح کرد

تلاش کردم «تخیلات» را وارد «خواب‌های ناتمام» نکنم

شدند و حتی یکی از زنان این خانواده را با این‌که پسری ۴۰ روزه داشت، اعدام کردند و همین پسر در جنگ با داعش فرمانده بود و در ۲۸ سالگی وقتی دو فرزند داشت شهید شد.

واقعیت زندگی شهدا با شهادت‌شان تمام نمی‌شود

این نویسنده با اشاره به این‌که کتاب خواب‌های ناتمام درباره زندگی اطیاف زبیدی است، اظهار کرد: از ابتدا که حزب بعث به وجود آمد، آن را در کتاب خود بیان کردم. همچنین سعی کردم سختی‌های خانواده‌های شهدا را بعد از شهادت‌شان در کتاب بیاورم زیرا به نظرم واقعیت زندگی شهدا با شهادت‌شان تمام نمی‌شود و نبود آنها، زندگی خانواده‌هایشان را تحت الشعاع قرار می‌دهد.

او در ادامه، تأکید کرد: «اطیاف به معنی خواب‌ها است و او به من می‌گفت، از کودکی همیشه ترس آن را داشتم که این اسم بر من اثر بگذارد و زندگی‌ام مانند خواب‌های بی‌سروته باشد و زمان دفن شهید شبیانی با خود گفتم خواب شیرینی بود که تمام شد».

قطعا اصلی‌ترین دلیل پرداختن من به زندگی اطیاف زبیدی به خاطر قربانیت و پیوند با شهید شبیانی است اما حتی اگر این قربانیت هم نبود، داستان زندگی او یک داستان درام و پر فراز و نشیب و خواندنی بود که می‌توانست دستمایه یک رمان باشد.

برنامه گفت‌وگو محور جلد دوم از شبکه کتاب با حضور الهه آخرتی، پژوهشگر و نویسنده کتاب «خواب‌های ناتمام» با اجرای میثم رشیدی و مهرآبادی پخش شد. کتاب خواب‌های ناتمام روایت داستانی زندگی اطیاف زبیدی، همسر شهید محمد شبیانی است که راننده ابومهدی المهندس بود و همراه با حاج‌قاسم سلیمانی و شهید ابومهدی المهندس در فرودگاه بغداد شهید شدند.

دختر ابومهدی المهندس پیشنهاد این کتاب را داد

آخرتی درخصوص ایده نوشتن کتاب خود، بیان کرد: کشور عراق به دلیل حساسیت‌ها و اهمیت خاصی که داشت، جرأت نداشتم آن را به عنوان یکی از سوز‌های کتاب خود انتخاب کنم و نسبت به آن دست به عصا عمل می‌کردم. من در حال نگارش کتاب شهید طارمی بودم که دختر شهید ابومهدی المهندس پیشنهاد داد تا کتابی درباره شهید محمد شبیانی بنویسم. در بررسی زندگینامه شهید شبیانی متوجه شدم زندگی اطیاف زبیدی، همسر ایشان جذاب‌تر است و با این که بین ما دو کشور فاصله بود، تصمیم گرفتم چه از طریق فضای مجازی و چه از طریق حضور ایشان در ایران مصاحبه‌ها را انجام دهم.

وی ادامه داد: پدر اطیاف زبیدی از شهدای جنگ تحمیلی ایران است و با وجود این‌که عراقی بود برای ایران می‌جنگید. همچنین ۲۷ نفر از بستگان نزدیک ایشان همگی شهید